

ชื่อวิทยานิพนธ์ การให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน
 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง
 ผู้เขียน นางสาวจ้ออน อินทรละมุล
 สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
 ปีการศึกษา 2535

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุงในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ทั้ง 8 กิจกรรม คือ งานสุขศึกษา การควบคุมโรคติดต่อ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การจัดหายาที่จำเป็น การส่งเสริมโภชนาการ การรักษาพยาบาลโรคที่พบบ่อยในท้องถิ่น และการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการจัดหาน้ำสะอาด และเพื่อเปรียบเทียบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษา อาชีพ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. ต่างกัน มีระดับการให้ความสำคัญ และการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ทั้ง 8 กิจกรรม แตกต่างกันหรือไม่ รวมทั้งศึกษารวบรวมปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง ที่ผ่านการอบรมแล้วในปี 2521-2534 จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับระดับการให้ความสำคัญในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่ให้ความสำคัญ และระดับการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่ปฏิบัติงาน จำนวน 44 ข้อ ซึ่งระดับการให้ความสำคัญ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง (1.14-5.02) ค่าความเที่ยง .94 และระดับการปฏิบัติงาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง (0.89-8.05) ค่าความเที่ยง .94 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที

การทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการให้ความสำคัญ ในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ในแต่ละกิจกรรมและโดยภาพรวม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของระดับการปฏิบัติงาน ในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน เกี่ยวกับการควบคุมโรคติดต่อ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การส่งเสริมโภชนาการ และการสุขภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดหาน้ำสะอาด อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกิจกรรมงานสุขศึกษา การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การจัดหายาที่จำเป็น และการรักษาพยาบาลโรคที่พบบ่อยในท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย

2. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมากกว่า 12 ครั้งต่อปี ให้ความสำคัญในกิจกรรมการควบคุมโรคติดต่อ มากกว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขน้อยกว่า 12 ครั้งต่อปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในส่วนของการปฏิบัติงาน พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมากกว่า 12 ครั้งต่อปี ปฏิบัติงานในกิจกรรมการควบคุมโรคติดต่อ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การส่งเสริมโภชนาการ มากกว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขน้อยกว่า 12 ครั้งต่อปี ยกเว้นกิจกรรมการจัดหายาที่จำเป็นมีความแตกต่างกันใน 2 ลักษณะ คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 12 ครั้งต่อปี ปฏิบัติงานนี้มากกว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมากกว่า 12 ครั้งต่อปี และน้อยกว่า 12 ครั้งต่อปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปร อาชีพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. ไม่พบความแตกต่าง

นอกจากนี้ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดพัทลุง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

Thesis Title Valuing and Performance of Village Health
Volunteers Concerning Primary Health Care
Activities in Changwat Phatthalung
Author Miss Cha-on Intharalamul
Major Program Community Development Education
Academic Year 1992

Abstract

This research was intended (1) to determine the level of valuing and performance of the Village Health Volunteers in 8 activities of Primary Health Care in Changwat Phatthalung: Health Education, Control of Communicable Diseases, Immunity Supplementing, Maternal and Child Health and Family Planning, Medicine Supplies Procurement, Nutrition Supplementing, Treatment of Frequently Found Diseases, and Environmental Sanitation and Clean Water Provision; and (2) to determine the differences in their valuing and performance concerning the Primary Health Care Activities of Village Health Volunteers by their educational attainment, occupation, contacts with health workers, and work experience. Also their work problems and obstacles were investigated and suggestions pertinent to their performance were collected.

The subjects under study were 212 Village Health Volunteers in Changwat Phatthalung, who had received the inservice training during the 1978-1991 period. The instrument for the data collection was 44-item, rating scale

questionnaire concerning 5 levels of valuing and performance of the Primary Health Care Activities : highest, high, moderate, low, and insignificant. The questionnaire on the valuing of the Primary Health Care Activities had the discriminant power ranging from 1.14 to 5.02, with its reliability coefficient of .94, while the questionnaire on the performance of the Primary Health Care Activities had the discriminant power ranging from 0.89 to 8.05, with its reliability coefficient of .94. In the data analysis, the statistical procedures used were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, ANOVA and Scheffe' Method for all paired-variable comparisons.

The research findings were as follows:

1. In valuing each Primary Health Care Activities and in combination as overall, the Village Health Volunteers in Changwat Phatthalung rated the values of the Primary Health Care Activities at moderate level. The Village Health Volunteers held their performance at moderate level in Control of Communicable Diseases, Immunity Supplementing, Nutrition Supplementing, and Environmental Sanitation and Clean Water Provision; however, Health Education, Maternal and Child Health and Family Planning, Medicine Supplies Procurement, and Treatment of Frequently Found Diseases were performed at low level.

2. The Village Health Volunteers with over 12 contacts per year with health workers valued the Control of Communicable Diseases significantly higher than that of those with under 12

contacts per year. Concerning their performance, the Village Health Volunteers with over 12 contacts per year significantly performed higher in activities of Control of Communicable Diseases, Immunity Supplementing, and Nutrition Supplementing than those with less than 12 contacts per year. In contrast, the Village Health Volunteers with 12 contacts per year significantly performed Medicine Supplies Procurement more than those with over 12 contacts per year and less than 12 contacts per year at the .05 level. Concerning their occupation, educational attainment and work experience, there was no significant difference in their performance in the Primary Health Care Activities.

Furthermore, ample data on the problems and obstacles in the Primary Health Care Activities including suggestions for the solution to such problems were given for the benefit of further work development.